

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211167
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8713211167.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobkyne W. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XXX/XX, A., zastúpená Mgr. Milošom, Čičmancom, advokátom, so sídlom Rastislavova 36, Poprad, proti žalovaným: 1/ M. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. X, O., 2/ Q. I., nar. XX.X.XXXX, bytom L. A. č. XX, O., 3/ B. I., nar. XX.X.XXXX, bytom P. č. XX, O., 4/ M. C., nar. X.X.XXXX, bytom F. č. XX, O., všetci žalovaní zastúpení Mgr. Stanislavom Fekete, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 29/69, Poprad, o vydanie bezdôvodného obohatenia s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 14C 25/2013-187 zo dňa 22.10.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovaným v 1/ až 4/ rade každému v rozsahu jeho dedičského podielu na dedičstve po poručiťovi B. I., nar. XX.X.XXXX a zomrelom XX.X.XXXX v zmysle dedičského konania vedeného na tunajšom súde sp. zn. 20D/11/2015 povinnosť uhradiť žalobkyni sumu 9.095 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 9.095 eur od 30.3.2012 do zaplatenia, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Priznal žalobkyni voči žalovaným v 1/ až 4/ rade trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, kde sa žalobkyňa domáhala pôvodne voči právnenému predchodcovi žalovaných úhrady sumy 9.095 eur s úrokom z omeškania od 30.3.2012 vo výške 9 % ročne titulom bezdôvodného obohatenia, keď zmluva, ktorou právny predchodca žalovaných previedol na žalobkyňu svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, bola v konaní pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 11C/128/2011 vyhlásená za neplatnú. Žalobkyňa tvrdila, že uvedenú sumu vyplatila právnenému predchodcovi žalovaných, a preto ju žiada vrátiť späť.

Prvoinštančný súd zistil, že žalobkyňa právnenému predchodcovi žalovaných mala vyplatiť dohodnutú kúpnu cenu 9.095 eur, o čom svedčí podpis právneho predchodcu žalovaných na kúpnej zmluve, kde podpisom prehlásil uzatvorenie tejto zmluvy a prevzatie kúpnej ceny. Prvoinštančný súd vec posúdil podľa § 457 Občianskeho zákonníka a ďalej podľa čl. 6 ods. 1 CSP a čl. 8 CSP. Rozhodol o povinnosti žalovaných vyplatiť sumu 9.095 eur žalobkyni, pretože žalovaní nepreukázali, že by žalovaná suma nebola ich predchodcovi vyplatená. Keďže kúpna zmluva bola vyhlásená za neplatnú, je potrebné kúpnu cenu vrátiť.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali žalovaní odvolanie. Nesprávnosť videli v dôvodoch obsiahnutých v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP. Rozhodnutie prvoinštančného súdu

považujú za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Prvoinštančný súd sa nevysporiadal so všetkými námietkami a tvrdeniami žalovaných, ktoré v priebehu konania vzniesli voči podanej žalobe.

Žalobkyňa ich právnomu predchodcovi v skutočnosti nikdy nevyplatila sumu 9.095 eur z titulu kúpnej ceny. Ich právny predchodca B. I. v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy (dňa 6.6.2011) trpel organickou poruchou osobnosti, ktorá spôsobovala poruchu krátkodobej pamäte, dokonca by odôvodňovala aj pozbavenie jeho spôsobilosti na právne úkony, čo vyplýva z lekárskej správy zo dňa 29.7.2011, ktorú vypracovala M.. M., psychiatrička. Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na to, že p. I. trpel duševnou poruchou, nemusel význam prehlásení z kúpnej zmluvy, ktorú naformulovala žalobkyňa, dostatočne pochopiť a niektoré veci mohli uniknúť jeho pozornosti. S tým sa však prvoinštančný súd nevysporiadal. Ďalej žalovaní namietali, že pôvodne ponúkaná kúpna cena predmetných nehnuteľností bola okolo 9 eur za m² a bola 10 krát menšia, ako bola kúpna cena uvedená v kúpnej zmluve. Vzhľadom na psychickú indispozíciu p. I. a vzhľadom na vyjadrenia svedkov v prejednávanej veci, je veľmi nepravdepodobné, že by p. I. bol schopný vyrokovať so žalobkyňou kúpnu cenu, ktorá by 10 násobne prevyšovala jej pôvodnú ponuku.

Okrem prehlásenia predávajúceho v kúpnej zmluve (čl. IV ods. 3) neexistuje žiaden iný dôkaz, že by bola predmetná kúpna cena zaplatená. Okolnosti uzavretia zmluvy nepredstavujú dostatočný dôkaz o úhrade kúpnej ceny. V kúpnej zmluve sa prehlasujú skutočnosti, ktoré ešte pred uzavretím zmluvy nenastali. Prehlásenie o prevzatí kúpnej ceny bolo totiž súčasťou už návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy. Nebolo preukázané, že by formu úhrady sumy 9.095 eur v hotovosti si vymienil samotný právny predchodca žalovaných. Dostatočne obozretná osoba s prihliadnutím na zdravotný stav p. I., ktorý musel byť žalobkyni zjavný, ako aj vzhľadom na výšku kúpnej ceny by postupovala pri úhrade ceny tak, že by buď trvala na bezhotovostnom prevode peňazí, úhrade prostredníctvom pošty, alebo zložením kúpnej ceny do notárskej úschovy, a to práve z dôvodu, aby úhrada kúpnej ceny nemohla byť v budúcnosti v žiadnom prípade spochybniteľná. Pritom je potrebné prihliadnúť aj na to, že výška kúpnej ceny je 10 násobne vyššia, ako bola obvyklá trhová hodnota trhových pozemkov v danom čase a lokalite.

Žalovaní namietali, že žalobkyňa si neoverovala, či si p. I. splnil ponukovú povinnosť vo vzťahu k predkupnému právu ostatných spoluvlastníkov prevádzaných nehnuteľností. Kúpna zmluva bola vopred vypracovaná v neprospech p. I. ako predávajúceho, čo vyplýva najmä z ust. bodu II. písm. b/, d/ a e/ kúpnej zmluvy. Kúpnu zmluvu vypracoval advokát žalobkyne.

Preto žalovaní žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalobkyňa, ktorá spochybnila odvolacie námietky žalovaných a poukázala na to, že žalovaní žiadnym spôsobom v konaní nepreukázali skutočnosť, že kúpna cena vo výške 9.095 eur nebola p. Hudákovi vyplatená a nepredložili ani žiaden relevantný dôkaz o tejto skutočnosti, resp. nenavrhli uvedený dôkaz vykonať. Pritom Občiansky zákonník neobmedzuje zmluvné strany v dohode o tom, akou formou, hotovostne alebo bezhotovostne, svoj peňažný záväzok majú zaplatiť. V danom prípade bola kúpna cena uhradená na Notárskom úrade B.. Y.. Preto, keďže žalobkyňa považuje odvolanie prvoinštančného súdu síce za stručné, ale dostatočne jasné a zrozumiteľné, žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil ako vecne správny a uplatnila si trovy odvolacieho konania.

5. Žalovaní k vyjadreniu žalobkyne nezaujali písomné stanovisko.

6. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne.

Prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovaným, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tento nedostatok nie je možné napraviť v odvolacom konaní, a preto bolo nutné toto rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa zažalovala pôvodne p. I., svojho zmluvného partnera z kúpnej zmluvy zo dňa 6.6.2011, kde žiadala vrátiť kúpnu cenu 9.095 eur, ktorá mu mala byť vyplatená pri podpise kúpnej zmluvy na notárskom úrade, pretože táto zmluva bola vyhlásená za neplatnú. Žalobkyňa v priebehu konania informovala súd, že žalovaný dňa XX.X.XXXX zomrel. Prvoinštančný súd prerušil konanie do skončenia dedičského konania po poručiťelovi podľa § 107 O.s.p., pretože išlo o majetkovú vec a nebol známy okruh dedičov. Ako to vyplýva z obsahu spisového

materiálu, prvoinštančný súd sa o okruhu dedičov dozvedel z osvedčenia o dedičstve, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7.4.2016, pod sp. zn. 20D/11/2015, kde boli označení ako dedičia manželka poručiteľa p. M. I. a deti poručiteľa p. Q. I., p. B. I. a p. M. C.. Prvoinštančný súd vo veci nariadil pojednávanie na september 2016, pričom v tom čase už platil nový procesný predpis, Civilný sporový poriadok, ktorý určuje v ust. § 63, § 64 a § 65 CSP povinnosť súdu o takejto procesnej situácii, že došlo k nástupníctvu, rozhodnúť. Prvoinštančný súd o tejto skutočnosti nerozhodol a vo veci konal bez ďalšieho s dedičmi pôvodného žalovaného. Vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie.

8. Ako to vyplýva zo spisového materiálu, na čl. 173 súdneho spisu sa nachádza podanie vo veci samej, kde žalobkyňa, vzhľadom na priebeh konania, nielenže zaujíma stanovisko k prejednávanej veci, ale navrhla vydať rozsudok v tejto veci už upravený vo vzťahu k novému okruhu žalovaných ako nástupcov po poručiteli, ktorého pôvodne zažalovala. Prvoinštančný súd si toto podanie zrejme nevšimol a nedoručil ho žalovaným, pretože v spise sa nenachádza žiaden záznam, ktorý by toto podanie vo veci samej preukázateľne bolo doručené právnenému zástupcovi žalovaných.

Prvoinštančný súd vo veci rozhodol, keď žalobe vyhovel a keď svoje rozhodnutie odvodil od žalobného návrhu žalobkyne z čl. 175 súdneho spisu. Žalobný návrh je podstatnou náležitosťou žaloby a v žalobnom návrhu sa presne musí uviesť, čo svojim podaním žalobkyňa sleduje. Žalobný petit, ktorý by mal byť prevzatý do rozsudku, by mal byť vykonateľný niektorým zo spôsobov exekúcie. Žalobný návrh je formulácia uplatneného nároku žalobcom, kde súd je týmto návrhom viazaný (§ 216 ods. 1 CSP). Súd môže tento žalobný návrh za určitých okolností len preformulovať a inými slovami vyjadriť rovnaké uplatnené práva a povinnosti, ktorých sa domáha žalobca, pričom musí dbať na to, aby vyjadroval všetko to, čoho sa žalobca žalobou skutočne domáhal.

V prípade, pokiaľ súd zistí, že žaloba nemá riadne náležitosti, a teda že žalobný návrh nie je formulovaný dostatočne presne na to, aby bolo možné tento žalobný návrh prevziať aj do výroku rozsudku, je povinnosťou súdu vady podania podľa § 129 CSP odstrániť.

Prvoinštančný súd sa však nezaoberal uplatneným žalobným návrhom žalobkyne, ba dokonca uplatnený nárok žalobkyne bez toho, aby vyhodnotil prípadnú vykonateľnosť takéhoto návrhu, sám preformuloval až do takej miery, že rozsudok prvoinštančného súdu nie je vykonateľný, pokiaľ by ho aj odvolací súd potvrdil.

Rozhodnutie, ktoré by malo byť exekučným titulom, musí byť vykonateľné. Vykonateľnosť ako vlastnosť exekučného titulu. Má zložku formálnu, ktorá sa prejavuje ako existencia doložky vykonateľnosti a ďalej zložku materiálnu. Hovoríme o materiálnej stránke vykonateľnosti súdneho rozhodnutia. Materiálna stránka vykonateľnosti súdneho rozhodnutia predstavuje súhrn obsahových náležitostí exekučného titulu umožňujúci bezproblémové identifikovanie subjektov i rozsahu judikovanej povinnosti.

Z obsahu prvoinštančného rozsudku, ale ani zo žalobného návrhu žalobcov je neidentifikovateľná povinnosť žalovaných uhradiť žalovanú sumu 9.095 eur s prísl., keď nie je zistiteľná miera zodpovednosti žalovaných za uvedenú sumu bez toho, aby bolo pripojené ďalšie rozhodnutie prvoinštančného súdu a aby bolo v rámci tohto rozhodnutia vykonané prepočítanie výšky dedičského podielu každého žalovaného v tomto spore. Takto nie je možné identifikovať bez akýchkoľvek pochybností povinnosť žalovaných, takýto rozsudok nemôže byť exekučným titulom. Výška plnenia žalovaných nemôže závidieť od ďalších dodatočných zistení, nemôže byť nejednoznačná.

Preto bolo povinnosťou prvoinštančného súdu uvedené pochybenie žalobkyne odstrániť. Bolo povinnosťou prvoinštančného súdu sa zaoberať aj druhom spoločenstva žalovaných a uplatneným nárokom, ktorý predstavuje tvrdený dlh poručiteľa voči žalobkyňi.

9. Z obsahu spisového materiálu ďalej vyplýva, že žalobkyňa v priebehu konania tvrdila, že žalovanému B. I. odovzdala finančnú čiastku 9.095 eur na Notárskom úrade B.. Y. pri podpise zmluvy. Prvoinštančný súd žalobe vyhovel, pretože žalovaní nepreukázali, že ich právnenému predchodcovi nebola vyplatená tvrdená suma.

Podľa § 185 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zo zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou. Iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné a na zistenie cudzieho práva.

Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, ktorá spočíva v tom, že sa zvyšuje procesná zodpovednosť strán v dokazovaní a obmedzuje sa aktivita súdu pri navrhovaní a vykonávaní dôkazov. Je povinnosťou strán tvrdiť a navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Cieľom je zistiť skutkový stav dôležitý pre rozhodnutie súdu. Dokazovanie je obmedzované zákonnou alebo sudcovskou

koncentráciou konania. Pri dokazovaní sudca je povinný vychádzať zo skutočnosti, na ktorej strane je v závislosti od predmetu sporu nielen bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno, od ktorého sa odvíja aj zodpovednosť za výsledok konania. Navyše, každý účastník zodpovedá nielen za svoje tvrdenia, ale aj za preukázanie svojich tvrdení. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobkyňa a takisto ich preukázať a okolnosti, ktoré právo vylučujú, sú povinní tvrdiť a preukázať žalovaní. Pri posudzovaní dôkazného bremena platí tzv. negatívna dôkazná teória, ktorá sa aplikuje v niektorých druhoch sporu, kedy nie je možné od účastníka spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Ide o logickú požiadavku vyplývajúcu z hodnotenia dôkazov a preukazovania uplatnených alebo popretých nárokov.

Typickým príkladom negatívnej dôkaznej teórie je, že žalovaní v prejednávanej veci tvrdia, že ich právnomu predchodcovi žalovaná suma nebola žalobkyňou zaplatená. Teda žalovaní nemajú povinnosť preukázať reálnu neexistenciu úhrady kúpnej ceny tak, ako to tvrdí žalobkyňa. V tomto prípade sa dôkazné bremeno prenáša na žalobkyňu a je povinnosťou žalobkyne preukázať, že k úhrade kúpnej ceny došlo.

V prejednávanej veci však prvoinštančný súd bez uvedenia si tejto logickej zásady pri vykonávaní a hodnotení dôkazov v odseku 12 svojho rozhodnutia skonštatoval, že žalovaní nepreukázali, že by žalovaná suma nebola ich predchodcovi vyplatená. Toto konštatovanie je v priamom rozpore s tým, že od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu úhrady tejto sumy.

Vzhľadom na uvedené nebolo potom možné dospieť k správnomu záveru pri hodnotení dôkazov a pri rozhodnutí vo veci samej.

10. Súd opomenul vyhodnotiť dôkazy, ktoré boli predložené žalovanými o zdravotnom stave ich právneho predchodcu, o obsahu svedeckých výpovedí, ktoré mohli zásadným spôsobom ovplyvniť rozhodnutie prvoinštančného súdu.

11. Odvolací súd ďalej zistil, že rozhodnutie prvoinštančného súdu vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaných, ktoré námietky boli uvádzané aj v priebehu prvoinštančného konania, nie sú zodpovedané v dôvodoch súdneho rozhodnutia. Prvoinštančný súd sa im nevenoval a skutkové zistenia, ktoré mal z predložených dôkazov žalovaných, žiadnym spôsobom nevyhodnotil, najmä pokiaľ sa týka listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spise a ktoré aj sám iniciatívne z verejne prístupných registrov obstaral.

12. Vzhľadom na uvedené okolnosti odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než rozhodnutie prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Úlohou prvoinštančného súdu bude vyzvať žalobkyňu na riadnu špecifikáciu žalobného návrhu tak, aby bol vykonateľný nielen formálne, ale aj materiálne. Bude úlohou prvoinštančného súdu, aby opätovne vyhodnotil s poukazom na negatívnu dôkaznú teóriu vykonané dôkazy, všetky dôkazy jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti a rozhodol o uplatnenom nároku.

Prvoinštančný súd svoje rozhodnutie náležite odôvodní a to tak, aby bol jednoznačne ustálený skutkový stav v prejednávanej veci, ktorý pre prípadné odvolacie konanie je záväzný. Vec náležite právne posúdi a odôvodní všetky rozhodnutia vo veci, a to nielen uplatnený nárok, ale zdôvodní aj priznanie prípadných úrokov z omeškania, moment z omeškania, výšku úrokov z omeškania a ďalšie náležitosti, pokiaľ bude o nich rozhodnuté. Rozsudok prvoinštančného súdu musí totiž spĺňať náležitosti vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, pretože rozsudok, ktorý neobsahuje tieto náležitosti, porušuje práva strán sporu na spravodlivé súdne konanie, pokiaľ nedáva odpoveď na zásadné a podstatné okolnosti prejednávanej veci (čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Prvoinštančný súd podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o trovách celého konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.